

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 97
§ 170

15.09.2020
28.09.2020

Vastaus valtuustoaloitteeseen asukaspysäköinnistä

96/10.03.01/2020, 65/00.02.00/2020

YLKV 15.09.2020 § 97

Lisätiedot:

kuntatekniikan projekti-insinööri Timo Pakarinen, puh. 050 544 6427

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Varavaltuutettu Veronica Fellman ja 5 muuta allekirjoittajaa ovat jättäneet kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.3.2020 valtuustoaloitteen, jossa esitetään selvittämään asukaspysäköintimahdollisuudet kauniaislaisille kunnallisen pysäköinninvalvonnan aloittamisen yhteydessä (**oheismateriaali**).

Tausta

Kauniainen on anonut Aluehallintovirastolta lupaa aloittaa kunnallinen pysäköinninvalvonta Espoon kanssa yhteistyössä. Anomus perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen KV 11.5.2020 § 17.

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi kokouksessaan 25.8.2020 § 83 pysäköinti-järjestelyjen linjaukset ja muutokset nykyisiin pysäköintirajoituksiin kunnallisen pysäköinninvalvonnan piiriin tulevilla katuverkolla ja kaupungin kiinteistöillä. Ennen kunnallisen pysäköinninvalvonnan aloittamista on katsottu olevan tarkoituksenmukaista linjata Kauniaisten pysäköinnin periaatteet ja selvittää pysäköinnin nykytilanne, jotta säännöt ovat selkeät ja tarvittavat muutokset ja toimenpiteet ehditään suunnitella ja toteuttaa hyvissä ajoin.

Kuntatekniikka on selvittänyt valtuustoaloitteessa esitettyä asukaspysäköinnin mahdollisuutta omana asiantuntijatyönä ja yhteistyössä Espoon kaupungin pysäköinnistä vastaavan lakimiehen kanssa. Koska valtuustoaloitteessa viitattiin Helsingin asukaspysäköintilupajärjestelmään, ja koska Kauniaisten pysäköinninvalvonta tulee toteutuessaan olemaan Espoon kanssa yhteistyönä tehtävää, on sekä Espoota ja Helsinkiä tarkasteltu niiltä osin, kun se Kauniaisten asukaspysäköintiin lupajärjestelyn osalta liittyy tai on verrattavissa. HUS (Jorvi) on hiljattain ottanut käyttöön pysäköintilupajärjestelmän henkilökuntaa varten, joten HUS:ilta on kysytty tietoja pysäköintiluvallisen pysäköinnin järjestämisen kustannuksista.

Asukaspysäköintilupa tunnuksella Helsingissä

Helsingin kaupungissa pysäköinti oli aikoinaan vapaata, jolloin autojen määrän lisääntyessä käytäntö vei pysäköintimahdollisuudet asukkailta. Tämän seurauksena otettiin käyttöön asukaspysäköintijärjestelmä, jonka avulla kaupungin tarkoitus on mahdollistaa keskustassa asuville auton omistaminen ja sen säilyttäminen. Asukaspysäköintilupia myönnetään 1/hlö ja siihen voi sisältyä 2 eri rekisteritunnusta. Asukaspysäköintiluvan voimassaolo päättyy, jos ajoneuvo poistetaan liikennekäytöstä. Helsingissä periaatteena on, että julkinen liikenne olisi ensisijainen matkustustapa kau-

pungissa asioiville. Helsingin asukaspysäköintijärjestely ei väestöntiheyden ja eri pysäköintimäärien tarpeiden takia ole verrattavissa Kauniaisten tilanteeseen.

Asukaspysäköintilupa tunnuksella Espoossa

Espoossa ei ole käytössä kaupungin omaa asukaspysäköintitunnusta, eikä sellaista ole myöskään näköpiirissä. Espoossa kantavana ajatuksena on ollut, että asukkaiden pysäköinti tapahtuu tonteilla ja kadulla tapahtuva pysäköinti on asiointi- ja vierailupysäköintiä. Vastaava periaate on myös Kauniaisissa lähtökohta.

Espoossa on mahdollista ottaa käyttöön asukaspysäköintijärjestelmä, mikäli se koetaan tarpeelliseksi. Tällöin järjestelyt vaatisivat tapauskohtaisen selvityksen ja toimenpiteet sekä resurssit.

HUS luvanvarainen pysäköinti

HUS on järjestänyt melko hiljattain pysäköintiluvan vaativan pysäköinnin työntekijöilleen Jorvin sairaalassa. Tarkkoja hintatietoja ei ollut saatavilla, mutta annetun tiedon mukaan sähköisen järjestelmän teettäminen ja käyttöönotto maksoi n. 10.000 €, ylläpitokustannusten ollessa hieman alle 1.000 €/kk.

Asukaspysäköinnin mahdollisuudet Kauniaisissa

Pysäköintirajoitusten tarkoitus on jakaa tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti pysäköintipaikkojen käyttö sekä varmistaa paikkojen tarkoituksenmukainen kierto. Lähtökohtana on, että tarvittavan pysäköinnin järjestäminen on kiinteistön omistajan vastuulla. Täten asukaspysäköinti tulee pääsääntöisesti järjestää asuintontilla ja vastaavasti kaupunki on järjestänyt julkisten palveluiden pysäköinnin niiden tontilla. Yleinen pysäköinti ja asiointipysäköinti on joissain tapauksissa järjestetty katualueella.

Kauniaisissa on tieliikennekäytössä olevia henkilöautoja 4333 kpl. Asukaspysäköintitunnuksen käyttöönotto tarkoittaisi, että pysäköinti olisi sallittua kaduilla aikarajoitteista poiketen. Tämä voisi johtaa siihen, että katujen varalle kertyisi pitkäkestoisesti yksityisomisteisia autoja, etenkin sellaisia, jotka eivät ole päivittäin käytössä olevia. Tämä puolestaan voisi edelleen johtaa siihen, että asiointiin tarvittavia pysäköintipaikkoja (esim. kotihoito ja vieraspysäköinti) ei olisi nykyiseen tapaan käytettävissä. Lisäksi olisi mahdollista, että taloyhtiöiden toteuttamat maksulliset pysäköintipaikat jäisivät vajaakäytölle. Houkuttelevan kadunvarsipysäköinnin merkittävä lisääntyminen vaikeuttaisi katujen kunnossapitotoimia, heikentäisi liikenneturvallisuutta peittämällä näkymiä, eikä olisi kaupunkikuvan kannalta miellyttävä kehityssuunta. Kauniaisten strategia sisältää ja on aina sisältänyt vahvan tahtotilan olla vihreä huvilakaupunki.

Asukaspysäköinnin hinnoittelulla tulisi edellä mainituista syistä varmistaa, ettei kadunvarsipysäköinti olisi ensisijainen vaihtoehto ja esim. taloyhtiöiden pysäköintipaikat olisivat hinnaltaan edullisempia. Riittävän korkean hinnoittelun lisäksi tulisi harkita tarkasti mihin lupa oikeuttaa ja mikä on luvan muoto. Mikäli lupa oikeuttaisi aikarajoituksista poikkeamiseen rajauksitta,

olisi edessä tilanne, joissa asukkaiden toiset tai kolmannet ajoneuvot olisivat pysäköityinä katujen varsilla mahdollisesti jopa päiviä yhtäjaksoisesti. Pitkäaikaispysäköinti olisi estettävissä ainoastaan vuoropysäköinnillä (pysäköinti kielletty kuukauden parillisina tai parittomina päivinä), mutta tämä tiukentaisi pysäköintijärjestelmää nykyisestä.

Asukaspysäköinnin kustannusten voidaan lukumääräisesti arvioida olevan verrattavissa HUS Jorvin järjestelyihin, eli suuruudeltaan n. 10 000 € investointi, minkä jälkeen n. 1.000 €/kk.

Oletettavaa kuitenkin on, että järjestelmän luominen ja ylläpito Kauniaisissa olisi työläämpää ja kalliimpaa kuin HUS:in vastaavat toteutuneet kustannukset. Kauniaisten tulisi luvan myöntämiseksi tarkistaa luvanhakijan osoite ja varmistaa hakijan omistus- tai haltijasuhde autoon jolle lupaa anotaan. HUS:issa pysäköintiluvat jaettiin työntekijöille työnantajan toimesta, kun taas Kauniaisiiin olisi luotava oma sähköinen hakuprosessi, ja järjestettävä riittävät henkilöstöresurssit lupajärjestelmän käyttöönottoon ja ylläpitoon. Espoole lupajärjestelmän järjestäminen ei kuulu, vaikka pysäköinninvalvontaa suorittaa Espoo. Kauniaisten nykyisillä resursseilla lupajärjestelmää tai sen ylläpitoa ei ole mahdollista aloittaa ja ottaa käyttöön omana työnä. Myös lupajärjestelmän kulut olisi saatava katettua lupamaksuilla, mikä nostaisi edelleen niiden hintaa.

Kuntatekniikan johtopäätökset ja esitys

Edellä selvitetyn perusteella ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä valmistelemaan asukaspysäköinnin käyttöönottoa Kauniaisissa. Oletettavasti valtuustoaloitteella on haettu parannusta tilanteeseen, jossa aiempina vuosikymmeninä rakennetuilla vanhoilla asuinalueilla ei asemakaavoissa ole linjattu pysäköinnin määrää tai sijaintia ja joilla on todettu autopaikkojen riittämättömyyttä.

Kuntatekniikka toteaa, että yhdyskuntavaliokunta käsitellessään pysäköinnin periaatteita Kauniaisissa 25.8.2020 § 83 piti hyvänä pysäköinnin järjestämistä yleisillä katualueilla sijaitsevilla paikoilla siten, että pysäköinti ohjataan aikarajoittein niin, että pysäköinti mahdollistaa asiointia varten riittävän ajan, ja aikarajoituksen päättyessä olisi asukkaiden mahdollista käyttää pysäköintipaikkoja yön ylitse ja viikonloppuisin.

Esimerkiksi mikäli aikarajoite on arkisin klo 6-20 ja voimassa 4h ajaksi pysäköintikiekolla osoitettuna, sallitaan siis käytännössä yön yli pysäköinti klo 16.00 alkaen ja päättyen seuraavana päivänä klo 10.00. Kuntatekniikka katsoo tämän olevan riittävä palvelemaan myös asukkaiden ja heidän vieraidensa pysäköintiä. Paikkakohtaiset aikarajoitukset muokataan tarpeita vastaaviksi.

Kuntatekniikan tekemän nykytilan kartoituksen mukaan kiinteistöillä on pääasiassa riittävästi kaavan mukaista pysäköintitilaa tonteillaan. Näin tulee pääsääntöisesti olla myös jatkossa, minkä takia asukaspysäköintitunnuksen käyttöönotto ei ole tarpeellinen tai pitkällä tähtäimellä järkevin vaihtoehto.

Yhteenvedona voidaan todeta asukaspysäköintijärjestelmän Kauniaisissa palvelevan pääasiassa paikoillaan pitkäaikaisesti seisovia autoja, eikä

asiointia ja vierailuja varten pysäköintitilaa tarvitsevia kuntalaisia. Lupajärjestelmä olisi raskas luoda ja ylläpitää, ja asukaspysäköintitunnus olisi täten varsin kallis, kuntalaisille käytännössä ylimääräinen kuluerä. Käytännöstä aiheutuvat haitat voisivat johtaa nykyisiä rajoitteita tiukempaan vuoropysäköintiin. Lisäksi pitkään kadunvarsilla pysäköidyt autot ovat kunnosapidon tiellä, haittaavat liikenneturvallisuutta ja eivät tue huvilakaupungin vihreää kaupunkikuvaa.

YTJ:

Valiokunta päättää osaltaan hyväksyä vastauksen valtuustoaloitteeseen asukaspysäköinnistä ja lähettää sen edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi ja todettavaksi aloite loppuunkäsittelyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 28.09.2020 § 170

KJ:

KH esittää, että KV merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen asukaspysäköinnistä, ja toteaa aloitteen loppuun käsittelyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.